

Kelias siekti šventumo pasaulyje

2001 m. gruodžio 20 d.
popiežius Jonas Paulius II
pasirašė dekretą, pripažįstantį
stebuklą, priskiriamą
palaimintajam Josemariai
Escrivai, Opus Dei (lot. „Dievo
Darbas“) steigėjui. Stebuklą
patyrė daktaras Emmanuelis
Nevado Rey'us, kuris „labai
greitai, visiškai ir moksliškai
nepaaiškinamu būdu“ pasveiko
nuo sunkios profesinės ligos -
chroniško radiodermito.
Josemarios Escrivos
kanonizacija vyks spalio 6 d.
Romoje, praėjus šimtui metų
nuo jo gimimo.

2002-09-30

Kaip susikūrė Opus Dei

1928 m. spalio 2 d. Josemaria Escriva Madride, pauliečių namuose, atliko rekolekcijas, per kurias Dievas apšvietė jo dvasią, kad jis praregėtų ir suprastų, ko iš jo tikimasi - skelbti visuotinį kvietimą į šventumą ir apaštalavimą taip, kad „visų profesijų žmonės ieškotų šventumo kasdienėje veikloje [...] tapdami kontempliatyviomis sielomis“. „Tą dieną Viešpats įkūrė savo „Darbą“, - aiškindavo Opus Dei steigėjas. - Tai ne aš, tai Dievas jį įkūrė“. J. Escriva dažnai pridurdavo, kad niekuomet nenorėjo kurti kokios nors organizacijos, tačiau nuo praregėjimo dienos Opus Dei tapo neatsiejama jo gyvenimo dalimi.

Šios organizacijos veikla prasidėjo XX a. trečiajame dešimtmetyje Ispanijoje, kuri tuo metu gyveno pilietinio karo išvakarėse. Nuo pat pradžių „Darbas“ susidūrė su daugybe kliūčių, tačiau jau 1946-aisiais peržengė Ispanijos ribas ir ėmė veikti įvairiuose Europos kraštuose. Šeštajame dešimtmetyje apaštalinis darbas ypač plito Amerikos žemyne, kol pagaliau pasiekė ir kitas šalis. Būna, kad Opus Dei, atsiliepdamas į kokio nors vyskupo kvietimą, ir vyksta į neseniai evangelizuotas žemes (pvz., Kazachstaną 1997 m.) arba šalis, kuriose katalikai sudaro mažumą (Japoniją 1958 m., Singapūrą 1982 m., Švediją 1984 m., Indiją ir Izraelį 1993 m., Estiją ir Libaną 1996 m.). Ir priešingai – Opus Dei nariai imasi veiklos tuose kraštuose, kur didžioji dauguma gyventojų išpažįsta katalikybę, pavyzdžiui, Filipinuose (1964 m.), Lenkijoje (1989 m.) ar Lietuvoje (1994 m.). Šiuo metu

prelatūrai priklauso daugiau nei 80 tūkst. tikinčiųjų, iš kurių maždaug 1750 yra kunigai. Apie 47 tūkst. Opus Dei narių gyvena Europoje, 28 tūkst. – Amerikos žemyne, 4700 – Azijoje ir Okeanijoje, apie 1500 – Afrikoje.

Dievo Darbas pasaulietine dvasia tarnauja Bažnyčiai ir visuomenei, žadindamas kiekvieno krikščionio norą siekti šventumo ir apaštalauti, padėdamas jam gyventi pagal krikšto įsipareigojimus. Opus Dei ieško kontempliatyvumo pasaulyje, ragina suvokti, kad kiaurą parą veikiame Dievo akyse, kad darbą pašventiname, jeigu jį paverčiame malda bei apaštalavimu, ir skatina gyventi taip, kad tikėjimas persmelktų visą žmogaus egzistenciją.

Pats J. Escriva kalbėjo: „Aš sakydavau studentams ir darbininkams, kurie bendraudavo su manimi ketvirtame dešimtmetyje,

kad jie išminktų „materializuoti” dvasinį gyvenimą. Taip siekiau pašalinti pagundą, – tokią dažną anuomet ir dabar, – gyventi dvigubą gyvenimą: vienokį – vidinį, santykių su Dievu, gyvenimą, kitokį – šeimyninį, profesinį, visuomeninį, t.y. žemiškųjų reikalų gyvenimą. Dvigubo gyvenimo negali būti. Mes negalime būti panašūs į šizofrenikus, jeigu norime būti krikščionys. Gyvenimas yra vienas – iš kūno ir dvasios, – ir jis turi būti šventas, pilnas Dievo, juk neregimąjį Dievą sutinkame regimuose bei materialiuose dalykuose. Mano vaikai, kito kelio nėra: arba mes sugebame rasti Viešpatį savo kasdienybėje, arba Jo niekada nesurasime.“ (Pokalbiai su Monsijoru Escriva de Balaguer, nr. 114). Kitaip sakant: „Ar kada bandei pasvarstyti, kaip neprotinga būtų apleisti katalikybę stojant į universitetą, profesinę sąjungą arba tampant mokslinio susibūrimo ar parlamento

nariu, tarytum tai būtų prie durų kabinama skrybėlė?“ (Kelias, nr. 353).

„Dieviškoji įsūnystė – Opus Dei dvasios pagrindas. Visi žmonės yra Dievo vaikai. Tačiau vaikas gali įvairiai elgtis su savo tėvu. Mes turime stengtis būti tie, kurie supranta, kad Viešpats, mylėdamas mus kaip savo vaikus, priėmė kiekvieną iš mūsų į savo namus tam, kad gyvendami pasaulyje taptume Jo šeimos nariais, supratingais mylinčiais vaikais, kad sugebėtume išsiugdyti tokį artumo ir pasitikėjimo jausmą, kuris mums, kaip vaikams, leistų prašyti mėnulio nuo dangaus.“ (Kristus eina pro šalį, nr. 64).

„Darbo“ dvasiai būdinga meilė Kryžiui, šv. Mišių kaip „vidinio gyvenimo centro ir jo esmės“ išgyvenimas, teikiantis visam gyvenimui apaštalinę dimensiją. Pats J. Escriva rašė: „Kokie gražūs tie

kryžiai ant aukštų kalnų viršūnių, karūnuojantys didžius paminklus, ir ant katedrų bokštų!.. Tačiau kryžius turi būti įdėtas į kiekvieną širdį... Jei žmogus yra krikščionis, siekęs garbingo gyvenimo, jis turėtų su meile prisiminti Kristaus Kryžių, kuris nukreiktų viską į jį patį (Kryžiaus Keliai, XI, 3).

Taip pat prelatūra pabrėžia kvietimą sekti slėpiningąjį Jėzaus Kristaus gyvenimą. Kitaip tariant, vertina „paprasto gyvenimo didingumą“, nes, anot palaimintojo Josemaríos, „didis šventumas randamas per mažus kiekvienos akimirkos uždavinius“.

Akcentuojama šventumo svarba profesiniame gyvenime. Tai primena Bažnyčios kūrimosi pradžią, ir šv. Pauliaus papeikimus tiems, kurie nederba. Tačiau ilgą laiką darbas krikščioniškojo dvasingumo aspektu buvo laikomas kliūtimi šventumui, kurį pasiekti tesą skirta tik kunigams

ir vienuoliams. Šis supratimas nėra visiškai išnykęs ir iki šių dienų. J. Escriva kviečia krikščionis „pašventinti save, šventinti savo darbą ir šventinti kitus per darbą.“ Čia darbas suprantamas kaip žmogiškasis veikla plačiąja prasme. Sergantieji ar bedarbiai taip pat turi pašventinti save per kasdienį užsiėmimą.

Asmeninės prelatūros reikšmė

1982 m. lapkričio 28 d. popiežius Jonas Paulius II Opus Dei paskelbė asmenine prelatūra. Tai reiškia, kad ji yra Bažnyčios hierarchijai priklausanti juridinė institucija, kuriai vadovauja prelatas ir kuri atskaitinga Romos popiežiaus vyskupų kongregacijai. Jai gali priklausyti ir pasauliečiai, ir dvasininkai.

Žodis asmeninė reiškia, kad prelatūros jurisdikcija siejama su tam tikra asmenų grupe, o ne su

geografinė teritorija (kaip vyskupijos ir parapijos atveju). Asmeninės prelatūros buvo pasiūlytos Vatikano II Susirinkime, atliepiant dabartinės ganytojiškas Bažnyčios reikmes.

Dabartinis Opus Dei prelatas pabrėžia, kad ši prelatūra yra tikras bendradarbiavimo pasiūlymas vyskupijoms. Kaip institucija ji teologiškai ir kanoniškai panaši, pavyzdžiui, į karinius ordinarius. Opus Dei prelatūra yra paslauga, kurią Visuotinė Bažnyčia teikia atskiroms bažnyčioms, bet jokių būdu jų neatstoja, kaip neatstoja ir ganytojiškos vyskupijų veiklos.

Dievo Darbas neteikia prioritetų jokiai atskirai liturgijai, nekonkuruoja su vietos vyskupu. Prelatūros tikintieji eina į savo parapijas bažnyčias, šiokiadieniais ir sekmadieniais dalyvauja Eucharistijoje, savo parapijose tuokiasi, krikštija, ruošia Pirmajai

Komunijai ir Sutvirtinimui savo vaikus, laidoja mirusiuosius. Žodžiu, Opus Dei pasauliečių narių ryšiai su savo parapijos klebonu, vyskupu ir popiežiumi yra tokie patys kaip ir kitų katalikų. Organizacijos nariai pavaldūs vietas vyskupui kaip ir kiti katalikai, nes yra su jais lygūs ir pagal išgales dalyvauja parapijos gyvenime. Jų įsipareigojimai prelatūrai yra tik papildomi, susiję su sritimis, kurios leidžia tikintiesiems laisvai rinktis savo kelią į šventumą (pvz., dvasiniu gyvenimu ir apaštaliniais darbais).

Opus Dei veiklos pavyzdžiai

„Yra tik vienintelė rasė – Dievo vaikų rasė, yra tik vienintelė spalva – Dievo vaikų spalva, yra tik vienintelė kalba – ta, kuria kalbama širdžiai ir protui, be žodžių triukšmo“. Šis sakinyss iš vieno pal. J. Escrivos darbo (Kristus eina pro šalį) , puikiai iliustruoja

universalumą, kurį Opus Dei
skleidžia nuo atsiradimo.

Ugdoma ne vien savo narių dora ir
dvasingumas, bet ir ganytojiškai
rūpinamasi kiekvienu žmogumi,
siekiant kasdienybėje įgyvendinti
Evangelijos mokymą praktikuojant
krikščioniškas dorybes ir
pašventinant darbą.

Kad ir kur veiktų Opus Dei, jis visur
prisitaiko prie konkrečių sąlygų ir
poreikių: steigia ir prižiūri vidurines
mokyklas, universitetus, moterų ir
šeimos centrus, dispanserius
neišsivysčiusiuose regionuose ar
šalyse, ūkininkų mokyklas ir
profesinio mokymo institucijas,
studentų bendrabučius ir kt.

Pavyzdžiui, Londone, skurdžiam
Brikstono kvartale įsikūręs „Baytree“
centras, kuriame rūpinamasi iš
įvairiausių etninių bendruomenių
kilusiomis moterimis. Kai kurios iš
jų, Londone gyvenančios jau

penkiolika ar dvidešimt metų, vis dar nekalba angliškai. „Baytree“ centras siekia išlaisvinti jas iš izoliacijos. Mokydamosi kalbų, vaikų auklėjimo ir higienos, lankydamos informatikos kursus, centro lankytojos gauna ir daugiau – pajunta džiaugsmo ir pagarbos viena kitai aplinką, kuri ne tik leidžia įgyti darbui reikalingų žinių, bet ir suteikia naują prasmę šeimyninėms pareigoms bei visiems kitiems gyvenimo aspektams.

J. Escrivos žodžiai, kad „moterys yra pašauktos suteikti šeimai, visuomenei, Bažnyčiai kai ką ypatinga – kas tik joms būdinga ir ką tik jos geba duoti“ (Pokalbiai su Monsinjoru Escriva de Balaguer, nr. 87) įkvėpė Opus Dei narius Romoje įkurti „Oikia“ fondą. Jo tikslas – sudaryti moterims sąlygas mokytis tinkamai tvarkyti kasdienį šeimos gyvenimą.

Kartu su viešbučių bei turizmo verslo specialistais šis fondas organizuoja šeimos ūkio vadybos, kulinarijos kursus ir ekskursijas į viešbučių tarnautojų rengimo mokyklas.

„Oikia“ fondas namų ruošą laiko profesija, kuriai reikalingas tinkamas techninis ir teorinis pasirengimas.

Taip tikimasi išspręsti vieną svarbiausių šiandienos socialinių problemų – padaryti šeimos gyvenimą patrauklesnį ir padėti jos nariams visapusiškai tobulėti, kad namie nė vienam nepritrūktų dėmesio, kad būtų patarnaujama ir rūpinamasi kito reikmėmis, kad bendras gyvenimas taptų meilės išraiška. Panašiai veikia San Paule įsikūręs Moters, vaiko ir visuomenės studijų institutas, kuris siekia skleisti ir įtvirtinti šeimos vertybes.

Lietuvoje veikia „Vilnelės“ kultūros centras, kuriame skaitomos šeimos pedagogikos paskaitos, vyksta moterų diskusijos, veikia mergaičių

klubai ir būreliai, organizuojamos įvairios stovyklos bei humanitarinės pagalbos akcijos. Šiame centre gyvena apie dvidešimt merginų, kurioms sudarytos ne vien buitinės gyvenimo sąlygos, bet ir šeimyninė aplinka, tinkama visapusiškai skleisti asmenybei, ugdanti ją per socialinę, kultūrinę, meninę bei sportinę veiklą.

Artėja Josemarios Escrivos kanonizacija

J. Escrivos - mūsų laikų šventojo - gyvenimą popiežius siūlo kaip pavyzdį visiems, ieškantiems šventumo. Spalio 6 d. Romoje iškilmingose šv. Mišiose Šventasis Tėvas paskelbs jį šventuoju „Šventosios Trejybės garbei, katalikų tikėjimo išaukštinimui ir krikščioniško gyvenimo augimui“ (Kanonizacijos malda) . Iškilmėse turėtų dalyvauti šimtai tūkstančių žmonių, tarp jų bus ir keli šimtai iš

Lietuvos. Spalio 7 d. Opus Dei
prelatas vadovaus padėkos šv.
Mišioms, popiežius jį priims
audiencijos. Spalio 8 d. šv. Brigitos
bažnyčioje šv. Mišias lietuviškai
aukos Kauno arkivyskupas Sigitas
Tamkevičius.

Isabelle Gaullier / KATALIKŲ
PASAULIS Rugsėjis, 2002

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/lt-lt/article/kelias-siekti-
sventumo-pasaulyje/](https://dev.opusdei.org/lt-lt/article/kelias-siekti-sventumo-pasaulyje/) (2025-08-05)